

vond op een materiaal van 82 zieken bij 25 een verlamming van beide beenen; van dezen hadden er 8 voorbijgaande blaas-darmstoornissen, zoowel retentio als incontinentia urinae. Hij vond deze stoornis uitsluitend in het febrile stadium. ED. MÜLLER wijst op de sterke hyperaesthesie, waarbij oudere kinderen, uit angst te zullen worden opgenomen, de urine lieten loopen. PETTE sluit zich hierbij aan. De gegevens uit ons materiaal kunnen de opvattingen van MÜLLER niet bevestigen, integendeel (vergelijk geval VIII). In een noot zegt MÜLLER echter, dat de spinale blaasstoornissen tot de gewoonste ziekteverschijnselen behooren.

Vatten wij samen, dan kunnen wij wel zeggen, dat, indien bij poliomyelitis anterior acuta het lumbale merg is aangetast, voorbijgaande mictiestoornissen regel zijn. Men denke dus steeds aan de mogelijkheid van een retentio urinae, die catheteriseeren noodzakelijk kan maken.

LITERATUUR

BESSAU, *Münch. med. Wschrift*, I, blz. 715, 1928. BING, *Lehrbuch der Nervenkrankheiten*, 6e druk, blz. 331. CHASANOFF, *Zeitschrift f. d. ges. Neur. u. P.*, 104, 1926. HILLER, *Lehrbuch der inneren Med.* (BERGMANN) III. Aufl., dl. II, blz. 562. IBRAHIM, *Lehrbuch der Kinderheilkunde* (E. FEER), XII. druk blz. 477. KRAUSE, *Münch. med. Woch.* II, blz. 1159, 1933. ED. MÜLLER, *Münch. med. Woch.* II; blz. 2460, 1909. PETTE, *Handbuch der Neurologie*. BUMKE u. FOERSTER, XIII dl. blz. 202.

April 1944

BOEK AANKONDIGINGEN

H. STORCK, *Orthopädie und Rheumatismus*. TH. STEINKOPFF, Dresden, Leipzig. 1944. 159 blz. Prijs: R.M. 10.—

Het boek van STORCK is deel 28 van de serie *Der Rheumatismus*. De eerste helft is een uitgebreid overzicht van het wezen en de ineenlooping van reumatische aandoeningen met hun differentieele diagnose. De tweede helft bespreekt zeer volledig de orthopaedische behandeling. Voor den orthopaed is er menige practische raad in te vinden, terwijl internist, physiotherapeut en huisarts een goed inzicht er uit kunnen krijgen over de hulpmiddelen, waarover de orthopaedie beschikt om sterke misvorming te voorkomen en de beschadigde ledematen weer bruikbaar te maken. Het is een goed boek.

J. VAN ASSEN Jzn.

C. J. KAMP, *Een onderzoek naar de prognostische beteekenis van de RORSCHACH-test bij de schizopreniebehandeling*. Acad. proefschrift. 285 blz. N.V. Handel Mij. GESTETNER, Amsterdam. 1943

Bij een zestigtal met shocktherapie behandelde schizoprenielijders kwam mej. KAMP tot de slotsom, dat er eenig, doch geen vast parallelisme tusschen klinisch beloop en RORSCHACH-test vóór en na de kuur bestaat; dat het niet mogelijk is op grond van het psychogram vóór de kuur een voorspelling omtrent het resultaat te doen, noch op grond van dat na de kuur omtrent de duurzaamheid van het bereikte. De volledig weergegeven psychogrammen zijn van groot belang voor ieder, die met de RORSCHACH-test lijders aan schizoprenie wil bestudeeren; de voorzichtigheid bij het trekken der conclusies, de critische zakelijkheid bij de bespreking geven dit proefschrift een bijzondere waarde.

A. J. WESTERMAN HOLSTIJN.

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

BEHANDELING VAN ANAPHYLACTISCHEN SHOCK

Naar aanleiding van het artikel van H. KOCH: Neue Methode der Serumbehandlung der Diphtherie (*Arch. f. Kinderheilk.* 139, 3, 97, 1943) wil ik het volgende mededeelen:

Eenige jaren geleden leerde collega R. C. G. SCHRÖDER, alhier, mij de methode van LUMIÈRE kennen ter behandeling van anaphylactische toestanden met thiosulfas magnesticus. Kort daarna kreeg een patiënt na, of liever tijdens, een injectie met antidiphtherieserum een anaphylactischen shock van zeer ernstigen aard. Geen der gebruikelijke middelen hielp, 1 cm³ sol. adrenalini 1/1000 intramusculair deed niets, 1 cm³ coramine intraveneus evenmin, de patiënt werd blauwzwart en koud; 10 cm³ thiosulfas natricus intraveneus riep echter den patiënt in het leven terug. Hierna gaf ik altijd intraveneus het serum in alle gevallen gemengd: 7 op 3 thiosulfas natricus, waarna nooit meer onaangename reacties voorkwamen. Er waren slechts vrij lichte urticarieele uitslagen, die snel met 10 cm³ thio 20 pCt. intraveneus genazen. Het beloop van de diphtherie is, zooals KOCH beschrijft zeer gunstig, vergeleken met dat na toepassing van onverdund serum. Zelden is een tweede inspuiting noodig; dit spaart dus serum.

Heiloo, 12 Maart 1945

D. W. L. HOEKSTRA

BERICHTEN

BINNENLAND

JAARVERSLAG 1943 VAN HET AMSTERDAMSCHЕ CONSULTATIEBUREAU VOOR RHEUMATISCHE ZIEKTEN. — Behandeld werden 6789 rheumapatiënten, van wie 4088 mannen, 2652 vrouwen, 19 jongens en 30 meisjes. De aandoeningen zijn verdeeld in 8 groepen volgens het schema voor statistisch onderzoek van de Ligue internationale contre le rhumatisme. Arthritis van één gewricht en spierrheuma kwamen met 2523 en 1836 gevallen het meest voor. Ischias werd bij kinderen niet waargenomen. Er werden 5331 goudinjecties gegeven aan 322 patiënten, van wie 172 nieuwe. Met rubropheentabletten werden 12 patiënten behandeld. De uitkomsten dezer behandelingswijzen worden helaas niet medegedeeld

Onnoodig te vermelden, dat de verschillende moeilijkheden in het verslagjaar nog zijn toegenomen en dat de gevolgen der tijdsomstandigheden op vele patiënten hun kenteekenen drukken (J. VAN BREEMEN, geneesheer-directeur).

URK ALS BESMETTINGSBRON VOOR TYPHUS. — Volgens de dagbladen is Urk gebleken een besmettingsbron van typhus te zijn voor Overijssel. Alleen in Ommen zijn reeds 140 gevallen vastgesteld. De vischaanvoer uit Urk is daarom gestaakt.

STUDIEBEURZEN IN DE GENEESKUNDE. — Voor het studiejaar 1945—1946 kunnen uit de daarvoor beschikbare gelden van het Fonds REICH drie studiebeurzen van f 900.— worden toegekend aan studenten, die in genoemd studiejaar aan de Gemeente-Universiteit te Amsterdam in de geneeskunde zullen studeeren.

Inlichtingen aan de afdeling Onderwijs der Gemeentesecretarie, Raadhuis, kamer 249.

ZIEKENBEWEGING VAN HET BURGERZIEKENHUIS TE AMSTERDAM IN 1944. — Op 1 Januari 1944 waren in het ziekenhuis aanwezig 73 mannelijke en 88 vrouwelijke patiënten. Er werden opgenomen 673 mannen en 905 vrouwen, zoodat in totaal verpleegd werden 1739 zieken. Het aantal verpleegdagen bedroeg 59338.

ADOPTATIE DER AMSTERDAMSCHЕ UNIVERSITEIT. — De dagbladen vermelden, dat de Senaat van de Universiteit van Bern heeft besloten de Universiteit van Amsterdam te „adopteren”. Een bijzondere commissie zal nagaan, hoe op de beste wijze hulp kan worden verleend.

E. SLUITER

Hoofdredacteur: Prof. Dr. G. VAN RIJNBERK te Amsterdam
Verantwoordelijk voor de advertenties: Mej. Dr. E. SLUITER te Amsterdam
Uitgever: De ERVEN F. BOHN N.V., Frankestraat 42 te Haarlem
Drukker: ELLERMAN, HARMS & Co. N.V., Warmoesstraat 147—151 te Amsterdam
1 x per 14 dagen; f 0.80 per nummer; f 27.— per jaar; P 1572/1